

PÆDAGOGISK TILSYNSRAPPORT 2021

Randers kommune

RANDERS

AFDELINGENS NAVN: Børnehuset Solstrålen

DAGTILBUDETS NAVN: Dagtilbud Nordøst

DATO FOR AFHOLDT PÆDAGOGISK TILSYN:

DELTAGERE: Jane Andersen (dagtilbudsleder), Rikke Glassau Jensen (pædagogisk leder), Sara Bach (forældrerepræsentant) Sabrina Højbjerg (pædagog i vuggestuen) og Anne Heegaard (pædagog i børnehaven).

KONSULENT: Maja Kellberg

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLD

Indholdsfortegnelse	2
Indhold	2
Indledning	3
Generelt om pædagogisk tilsyn	3
Covid-19	3
PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021	3
Kvalitetsrapport og handleplaner	4
Den styrkede pædagogiske læreplan	5
Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan	5
Børn i udsatte positioner	6
Sammenhænge	7
Forældresamarbejde	7
Den løbende udvikling af kvalitet	7
Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN	8
Opsamling + aftaler fremadrettet	11

INDLEDNING

Generelt om pædagogisk tilsyn

Ifølge Dagtilbudsloven har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan dagtilbuddets opgaver bliver løst efter gældende lovgivning samt lokale politiske beslutninger. Det pædagogiske tilsyn har til hensigt at sikre, at der arbejdes med lovgrundlaget, Dagtilbudslovens formål om at understøtte alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i et tæt samarbejde med forældrene.

I Randers kommune varetages det lovpligtige tilsyn af Børn og skoleforvaltningen. Udover det formaliserede pædagogiske tilsyn, foregår der løbende i det daglige samarbejde mellem dagtilbuddene og forvaltningen, et uformelt tilsyn.

Tilsynet fokuserer på kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet. Det pædagogiske læringsmiljø er den sammenhæng børnene indgår i, når de befinder sig i dagtilbuddet og omfatter blandt andet: *Samspillet med- og relationer til personalet og til resten af børnegruppen, legens muligheder og den voksnes rolle i legen, planlagte pædagogiske aktiviteter og hverdagsrutiner, den fysiske indretning på stuen og i dagtilbuddet generelt.*

COVID-19

Tilsynet er foretaget i en periode, hvor dagtilbuddet har været underlagt restriktioner grundet Covid-19. Disse restriktioner påvirker hverdagen i dagtilbuddet og det generelle pædagogiske læringsmiljø. Eksempelvis i forhold til tilgængelighed af materialer og rutiner for forældresamarbejde.

PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021

Børn og Skoleforvaltningen i Randers kommune har i perioden marts 2021 til december 2021 gennemført formaliseret pædagogisk tilsyn i alle kommunale, selvejende og private dagtilbud, samt børnebyerne under skoleområdet.

Det pædagogiske tilsyn i 2021 består af flere dele.

1. En observation a 3 timers varighed foretaget af foretaget af eksterne, certificerede observatører fra University College Nord, act2learn. Observation munder ud i en tilbagemelding og kvalitetsrapport til dagtilbuddet.

2. Tilsynsmøde afholdes i dagtilbuddet
3. Tilsynsrapport offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Denne rapport udgør den skriftlige afrapportering af den samlede proces omkring pædagogisk tilsyn i det enkelte dagtilbud.

KVALITETSRAPPORT OG HANDLEPLANER

Vi ved, at børns trivsel og læring i de første leveår er af afgørende betydning – både for det gode børneliv-nu-og her- og for børnenes muligheder på sigt. Vi ved også, at langt de fleste danske børn i 1-6-års alderen bruger de fleste af deres vågne timer i et dagtilbud.

Dagtilbuddene er derfor en vigtig arena i forhold til at sikre, at *alle* børn trives og udvikler sig. Mangeårig forskning inden for kvalitet i dagtilbud giver os vigtig viden om, hvad børn i 0-6-års alderen har behov for, for at udvikles, trives og lære.

Den høje kvalitet viser sig som konkrete, observerbare tegn i barnets hverdag. Det er disse tegn, der er omdrejningspunktet i den pædagogiske forskningsmetode ITERS-3 og ECERS-3, der er anvendt som metode i observationerne og kvalitetsmålingen i det pædagogiske tilsyn i Randers kommune i 2021.

I alle dagtilbud er der foretaget en observation af 3 timers varighed på en udvalgt stue/gruppe. Udvælgelsen af de observerede enheder er randomiseret.

Baseret på observationen, har UCN udarbejdet en rapport med tilbagemeldinger på dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljøer set fra et børneperspektiv. Udover rapporten, har hvert dagtilbud modtaget en mundtlig tilbagemelding fra observatøren.

I afsnittet til sidst i rapporten, Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN, følger opsummering af anbefalingerne i kvalitetsrapporten¹.

¹ Ved enhver nævnelser af ITERS-3 eller Ecers-3 i projektbeskrivelsen, henvises til: Infant/Toddler Environment Rating Scale®, 3. udg. Udviklet af Thelma Harms, Debby Cryer, Richard M. Clifford, Noreen Yazejian. Udgivet på dansk af Forlaget Hogrefe.

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Af Dagtilbudslovens §8, fremgår det at der i alle dagtilbud skal udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med afsæt i et fælles pædagogisk grundlag (jf. stk. 3 og 4) samt i 6 udvalgte læreplanstemaer (jf. stk. 4 og 9). Det fremgår endvidere at lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert 2. år, samt at såvel læreplanen samt evalueringen offentliggøres,

Nærværende afsnit omhandler dagtilbuddets arbejde med temaerne i Den styrkede pædagogiske læreplan, samt hvordan dette arbejde er evalueret.

Der tages særligt afsæt i følgende 3 emner: *Børn i udsatte positioner, Sammenhænge og Forældresamarbejde.*

Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan

Under tilsynsmødet fremgår det at vuggestuen og børnehaven, siden tilbagemeldingen på kvalitetsrapporten, løbende har arbejdet med handlinger, der understøtter konklusionerne fra rapporten.

Det bør nævnes, at personalet i vuggestuen, på tidspunktet for observationerne, var nye for hinanden, og derfor ikke havde haft den fornødne tid til at afstemme den daglige organisering af det pædagogiske læringsmiljø med hinanden.

For vuggestuens vedkommende har der efterfølgende naturligt nok været et øget fokus på organiseringen af medarbejderne. I den forbindelse er der nu, på skift blandt personalet, en "toiletvoksen", der inden og efter et måltid er tilgængelig på toilettet, så alle børn kan få hjælp til håndvask, bleskift osv.

Håndvask understøttes af piktogrammer, så alle børn har mulighed for at blive mindet om, "hvordan det nu er man vasker hænder". De øvrige voksne gør sig klar til at aktivere børnene i overgangene inden og efter måltidet og ordner desuden de praktiske gøremål. Hygiejnen har fået en ekstra opmærksomhed, så bordene tørres af inden og efter måltidet. Tidligere var der ofte kaos efter måltiderne, men dette er nu aftaget efter de nye indsatser. Under samtalen om dette emne understreger dagtilbudslederen tydeligt, at al oprydning er sekundært i forhold til børnenes behov for kram og følelsesmæssig støtte.

Vuggestuen har desuden udviklet på husets interessecentre med henblik på at motivere børnene til leg i de pågældende områder i længere tid ad gangen og med mindre forstyrrelse. Legen er et

vigtigt omdrejningspunkt over hele dagen for vuggestuen. Der er meget fokus på rolleleg og der er desuden fokus på at give plads til legen i rutinesituationerne, hvor børnene har rigtig gode deltagelsesmuligheder. Det kan f.eks. ske ved at få en lille kost udleveret og "hjælpe" de voksne med oprydningen efter måltidet.

For børnehavens vedkommende har der siden tilbagemeldingen på kvalitetsrapporten været øget fokus på at skabe dynamiske interessecentre indendørs og udendørs. Herunder fokus på matematiske begreber i form af penge og tal, f.eks. priser på varer.

Med en tydelige afgrænsning af interessecentrene i inde-og uderummet, er det personalets forventninger, at børnene i højere grad kan se, hvilken leg, der kan udfolde sig sammen med vennerne. Eller sammen med de voksne! Pædagogen understreger, at voksne der går med i legen styrker børnenes interesse for legen og skaber øget glæde.

Pædagogen i børnehaven fortæller generelt om legens betydning for det gode børneliv på en måde, der viser de mange faglige refleksioner, der ligger bag udfoldelsen af den daglige pædagogiske praksis. Meget lidt sker tilfældigt, men på baggrund af refleksioner og løbende evalueringer af igangværende aktiviteter og indsatser.

I børnehaven har personalet endvidere arbejdet meget med de såkaldte mikrokontekster. Det har bl.a. været i garderoben, hvor der tidligere var en tendens til at være kaos, når alle børn skulle ud på legepladsen eller på tur. Med piktogrammer har personalet formået at skabe mere ro og nærvær i samspillet, da det er meget lettere og mere overskueligt at tage sit tøj på, når man ved i hvilken rækkefølge det skal tages på.

Børn i udsatte positioner

Under punktet "børn i udsatte positioner" er det tydeligt, at inklusions-DNA ´et for hele Dagtilbud Nordøst, kommer til udtryk. Der er ingen børn, og dermed heller ikke børn i Solstrålen, der skal opleve sig som værende forkerte eller i vejen. Der er et tydeligt fokus på børnenes ressourcer og kompetencer, da det netop er disse, der skal udgøre grundlaget for en evt. indsats. Der er en positiv forventning til alle børn, og der sendes tydelige signaler om, at de hver især er meget værdifulde.

Pædagogen i børnehaven nævner i den forbindelse en episode, hvor hun ikke følte, hun havde mødt et barn på den måde, hun normalt ønsker at møde hvert enkelt barn. Hun reagerede ved efterfølgende at gå hen til barnet og sige "undskyld, det var forkert af mig".

Forældrerepræsentanten er meget enig i personalets beskrivelse af inklusionsindsatsen, og understreger, at det aldrig er på bekostning af andre børn, at inklusionen lykkes for de børn, der i en kortere eller længere periode har brug for ekstra opmærksomhed eller en hjælpende hånd.

Sammenhænge

Det er et vigtigt mål for ledelsen i Solstrålen, og i det øvrige Dagtilbud Nordøst, at skabe sammenhæng i børnenes liv ved gode overgange mellem vuggestue og børnehave og fra børnehave til skole.

Hvis det er muligt, er det den samme pædagog, der følger børnene fra vuggestuen frem til førskoleperioden.

Sammenhæng i Solstrålen består også af, at det er de samme voksne, der åbner og lukker. Det bidrager til forudsigelighed og genkendelighed.

Forældresamarbejde

Forældrerepræsentanten udtrykker stor glæde ved den pædagogiske praksis i Solstrålen, og oplever, at der ligger pædagogiske overvejelser bag alt, der sker i løbet af dagen. Det er også en stor glæde, at det er muligt at følge godt med på grund af de mange opslag på Aula.

Er der problemer mødes man som forældre altid af et imødekommende personale, der lytter og undersøger, hvordan et evt. problem kan løses.

Det er en stor glæde at børn, der helst vil være udenfor og lege, kan afleveres udenfor.

I det hele taget kendetegnes forældresamarbejdet i Solstrålen ved stor åbenhed og gennemsigtighed.

Personalet formår desuden at møde hvert enkelt barn i afleveringssituationen på en måde, der signalerer glæde og interesse, hvilket luner et hvert forældrehjerte.

DEN LØBENDE UDVIKLING AF KVALITET

Kvalitetsrapporten fra UCN konkluderer, at der generelt er et fremragende relationelt miljø! Den pædagogiske leder i Solstrålen ønsker at bevare den høje kvalitet ved de tidligere nævnte tiltag samt ved at have et øget fokus på legeaktiviteter for hele børnegruppen. Børnene skal have det bedste grundlag for værdifulde børnefællesskaber.

Der skal fortsat være et fokus på afgrænsede legecentre, der er visuelt understøttet i form af fagbøger, billeder og børns processer, for derved at skabe mere systematik omkring matematik og science.

Solstrålen ønsker at signalere, at mangfoldigheden er iboende i den pædagogiske praksis hver dag og hele dagen, og der skal være fælles tematikker og materialer som understøtter det i

hverdagen. Det være sig i form af dialoger omkring emnet i lege og fællesskaber. Solstrålen har fokus på børnenes grundlovsdag og at alle børn har ret til at være forskellige og ret til at være en del af et fællesskab.

OPSUMMERING FRA KVALITETSRAPPORTEN V. UCN

Opsamling, ITERS-3

Der er nok indendørs plads til børn, voksne og møbler og stuens indretning indbyder til leg og aktivitet.

Det kan overvejes at styrke systematikken i forhold til den visuelle overvågning af soverum, indretning af lege/ hyggeområder beskyttet mod aktiv leg, indretning af legeområder til bestemte typer af leg evt. organiseret i legecentre samt at udstille flere billeder, m.m. i børnenes øjenhøjde og føre længere samtaler med børnene om de udstillede materialer.

Generelt er der behagelig stemning, positive interaktioner og opmærksomhed på børnene relateret til rutiner for personlig pleje. Der er et opmærksomhedspunkt relateret til større systematik og ensartethed i forhold til sanitære sundhedsprocedurer relateret til renlighed og smitterisici, samt fjernelse af materialer, der udgør en sikkerhedsrisiko for børnene.

Sprogligt er der et godt miljø. Personalet har mange samtaler med børnene gennem hele observationen ligesom der responderes udviklingsstøttende på børnenes kommunikative initiativer. Personalet er opmærksomt på at udvide børnenes ordforråd. I forhold til at udvikle praksis omkring sprog og bøger, kan der være en opmærksomhed på at øge/forny materialesamlingen.

I forhold til læringsaktiviteter er der en fin personalebeteiligung, vejledning og samtaler med børnene på de forskellige læringsområder. Kvaliteten af leg og læring hænger dog både sammen personalets ageren og de materialer, der er til rådighed for børnene. Der kan med fordel gøres flere materialer tilgængelige for børnene indenfor alle de forskellige læringsområder, der er nævnt under subskala 4.

Desuden kan der gives opmærksomhed til større mangfoldighed i stuens materialesamling og op etablering af flere legecentre.

Der er et fremragende relationelt miljø og børnene bliver mødt positivt og hensigtsmæssigt. Det kan overvejes at øge opmærksomheden på hvordan børnene gøres opmærksomme på, hvordan deres handlinger påvirker andre.

Organisationsstrukturen understøtter børnenes hverdag i vuggestuen. Det kan overvejes at mindske ventetiden ved overgangene, øge mængden af tilgængelige legematerialer til tumlinger og de ældste børn og tilbyde alternative aktivitets muligheder i de voksenstyrede gruppeaktiviteter.

Opsamling, ECERS-3

Der er generelt god plads inde og ude og der er indrettet med henblik på at det er praktisk og giver uforstyrrede legemuligheder. Der kan være en opmærksomhed på

- At børnene sidder ordentligt og som minimum har fodstøtterne vendt rigtigt
- Interessecentre i indretningen, hvor materialer der anvendes i samme leg placeres samlet
- Obs på hvor børnene benytter køretøjer på legepladsen
- Opmærksomhed på hvordan legepladsen inddeles og benyttes, da det er få motoriske færdigheder det tilgængelige udstyr stimulerer

Generelt er der en fin pædagogisk praksis i forbindelse med rutiner, hvor personalet er opmærksomme og i samspil med børnene, ligesom der er mange samtaler og læringsinteraktioner.

Eventuelle opmærksomhedspunkter kunne være

- Hygiejne rutiner omkring måltid og generelt i løbet af dagen
- Opsyn ved overgange

Der er en god sproglig kvalitet i læringsmiljøet og personalet er opmærksomme på at arbejde både impressivt og ekspressivt med sproget. Nogle af de elementer som kunne videreudvikle de sproglige miljøer er:

- Bredde i materialer skaber bredde i sproget og ordforrådet, da samtaleemnerne påvirkes af, hvad der er at tale om
- Brug af bøger som relaterer til aktuelle emner med henblik på at skabe koblinger mellem sprog, erfaring og skrift
- Adgang til bøger og et sted at bruge dem samt personaleinteresse, når børnene bruger bøger – også når børnene er meget ude
- Brugte børnenes navne og billeder på fx garderober, da det er et oplagt sted at skabe kobling mellem ordbilleder og billeder

Børnene er under observationen delt op i tre mindre grupper, undtagen efter frokost, hvor alle er ude. Det betyder på den ene side tættere voksenkontakt, men samtidig at ingen af de tre grupper

har adgang til en særlig stor variation af materialer og aktiviteter. Der hvor personalet indgår i aktivitet og leg med børnene er der dog en fin praksis med samtaler samt interesse for børnenes perspektiver og engagement.

Opmærksomhedspunkterne i forhold til læringsaktiviteter er derfor vurderet på baggrund af det observerede:

- Tilgængelighed af materialer generelt, fordi det bliver meget bestemmende for børnenes mulighed for at tage initiativ, udforske interesse m.v.
- Overveje implicite forventninger til hvor abstrakt børnene er i stand til at tænke relateret til fx krea og temaer
- Være opmærksom på om førmatematisk opmærksomhed understøttes både gennem sprog og materialer
- Materialer som afspejler mangfoldighed i form af alder, etnicitet, færdigheder, køn og kultur

Der er generelt et fint relationelt miljø, hvor stemningen er behagelig, der er kontakt med alle børn og børnene mødes varmt og venligt. Hvis der skal arbejdes med at udvikle det relationelle miljø yderligere, kunne fokus punkter for dette være:

- Deltage i og tage initiativ til grovmotoriske lege og hjælpe børnene med at bruge grovmotoriske materialer samt være obs på at tilgængeligt udstyr har betydning for børnenes aktivitet.
- Italesætte børnenes indbyrdes positive sociale adfærd
- Opmærksomhed på børnenes følelser, intentioner og relaterede reaktioner

Disse er alle relateret til en høj grad af inddragelse af børnenes perspektiv og udvikling af børnefællesskabet.

Dagsstrukturen fungerer generelt og er tydeligvis kendt for børnene. Der er positivt samspil ved overgange og personalet er generelt velforberedte. Valget af opdelingen af børnegruppen har nogle konsekvenser i forhold til tilgængelige materialer og hvad det er muligt at tilbyde den enkelte gruppe børn.

OPSAMLING + AFTALER FREMADRETTET

Tilsynsmødet i Solstrålen efterlader indtrykket af en pædagogisk praksis funderet på et solidt fagligt grundlag. Herunder et stærkt præg af intentionen bag den styrkede pædagogiske læreplan. Det er tydeligt, at kulturen i Solstrålen er farvet af den faglighed og høje kvalitet som den øverste ledelse ønsker praktiseret, hvilket i høj grad understøttes af den pædagogiske leder og det pædagogiske personale i øvrigt. Selvom der er plads til at fejle, er der ingen tvivl om, at alle børn kan føle sig trygge og velkomne, for de voksne ved godt, at de i alle situationer har det relationelle ansvar. Det gode børneliv er hver dag omdrejningspunktet for personale og ledelse, og der hersker ingen tvivl om, at det ikke blot er skueværdier, men ægte grundlæggende værdier, der møder Solstrålens børn hver dag.

Pædagogisk tilsynsrapport 2021

Randers kommune

Børn og Skole

Laksetorvet 1

8900 Randers

www.randers.dk

The logo for the city of Randers, featuring the word "RANDERS" in a stylized, blue, serif font. The letter 'A' is uniquely designed with a grid-like pattern inside it.